

პეტრე გელხვიძე

საგზალი ცხოვრების გზაზე
(აზრები)

ქუთაისი 2009

პეტრე გელხვიდიძე

ქუთაისის აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფიზიკის კათედრის ასოცი რებული პროფესორი. საქართველოს ეკოლოგიურ მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპოდენტი. ოთხ ათეულზე მეტი სამეცნიერო და მეთოდური ნაშრომის (სამეცნიერო შრომების თემატიკა ეხება ძლიერდენიანი რელატივისტური ელექტრონული კონების გამოყენების პრობლემებს ზემოქმადრი ლაზერების რეალიზაციის საქმეში), სამი პატენტისა და საწავლო მეთოდური ხასიათის რამოდენიმე სახელმძღვანელოს ავტორი.

მართლაც კარგი საგზალი!

ეს პატარა წიგნაკი გასაოცარი გულით ფეთქავს. მისი მრავალი კუთხე-კუნჭული იმდაგვარადაა განათებული, რომ გონიერი არსად გაიხლართება, ხოლო უგუნური ამაოდ დაიწყებს თვალების ცეცებას; თუმცა ოდნავ მაინც რომ წაუბიძგოს თავს, იქნებ ცოტა ხნის შემდეგ თბილი შეცბუნება იგრძნოს ბრძნული შემოხედვებისაგან და გაუცოცხლდეს მკვდარი უჯრედები.

ამ სენტენციების ავტორი, პეტრე გელხვიძე, არა მხოლოდ დახელოვნებული ჩანს აფორის ტულ თქმათა გამოძერწვა-გაჩარხვაში, არამედ მთელ სულსა და გულს ჯაფავს ხოლმე თითოეული სიტყვის მოძებნისას, ზუსტად თავის ადგილზე რომ ჩასვას იგი. ზუსტად განლაგებულ სიტყვებს კი დიდი ენერგიით ძალუბთ ალაპარაკება და ზემოქმედება. ამ ენერგიებს ზვავად მოაქვთ ტკივილიცა და სიყვარულიც, სითბოცა და აცივებაც, კიდევ ბევრი რამ, ლაღად მიშვებულ ადამიანს რომ შეაყოვნებს, დააფიქრებს, აიძულებს გალანდოს თავისი არსი ამქვეყნად მოვლინებისა, სიფრთხილით წაიკითხოს თავისივე ყოველდღიურობა.

პეტრე გელხვიძე – საგზალი ცხოვრების გზაზე (აზრები) რწმენისა და ფიქრების (“რაც მიფიქრია და მწამს (აზრები)”) შემდეგ, ავტორს, ცხოვრე ბისეული სულიერი საგზლის საკითხი გამოაქვს მკითხველის სამსჯავროზე.

პეტრე გელხვიძის ბრძნული თქმანი, შეგონებანი ოსტატური ეფექტურობითაა დაწერილი. ყოველი სიტყვათკავშირი ნედლად ფეთქავს, წვენი გამოედინება მათ სიცოცხლის, საერთოდ ცხოვრების მრავალფეროვნებისა. ისინი ზოგჯერ დინჯად გამოიყურებიან, ზოგჯერ კი შოლტის სისუსხით ამძლავრდებიან, ფხიზლობენ და მკითხველსაც არ ანებებენ მიძინებას.

ვის არ ვურჩევდი ამ აზროვნებასთან თანაზიარებას! ბარეორს, ძალიან ბევრს! უფრო და უფრო ბევრს! არავის აწყენს ჭკვიანი კაცის ნათქვამისადმი ყურისმიგდება, თანაც ისეთი ჭკვიანისა, რომელიც აბობოქრებულია სიკეთით სიყვარულით, მშობლიური ტკივილებით, უკეთესი დილის მოლოდინით, თანამომძეთა ჩასვენებული სულის გამოღვიძებით და, საერთოდ, ჭემმარიტი ადამიანურობის, ეროვნულობის შეგრძნებებით სურს გაითანგოს მთლიანი საჩვენო!

გია ხოფერია

- ❖ ხალხო! — თუ ღმერთი არსებობს რას ვთხოვ იცით? შემძლებოდეს შრომა, შემძლებოდეს გაცემა!
- ❖ მარკუს ავრელიუსის “ფიქრების” შემდეგ აღარც კი უნდა იწერებოდეს ამ სახის წიგნები, მაგრამ ხომ დაიწერა ჩემამდე სხვადასხვა ავტორის მიერ. მე რით ვარ სხვაზე ნაკლები “უნამუსო”.
- ❖ “ღმერთმა ქმნას, რომ მე ვცდებო დე”,— შეუძლებელია ღმერთმა ადამიანების შეცდომა ინდომოს.
- ❖ წიგნს შეუძლია მხოლოდ ავტორის სულიერი სამყაროს კარებამდე მიგიყვანოს, /შიგ შესვლისათვის მკითხველს სულიერი სამყაროს ლაბირინთების გახსნის ოსტატობა მოეთხოვება/.
- ❖ ვნახე ქართული სულის უკვდავება — **სამების ტაძარი.** (2/XII— 2006)
- ❖ “მე უკვდავებას გავეთამაშე”— აზრთა კრებულის სათაური, როცა იმ ქვეყნის მდგმური ვიქნები.
- ❖ გონიერი კაცი დახუჭული თვალებითაც ხედავს, კი არ დადის.
- ❖ საქართველოში ყველა მენეჯერია, — ყველას სხვისი ხელით უნდა საქმის კეთება.
- ❖ ამდენი გენერალი და წაგებული ომი; ამდენი მეცნიერი და გაუქმებული აკადემია; ამდენი პროფესორი და გამეფებული წერა კითხვის უცოდინრობა; ამდენი მშრომელი და მშვიერი ქვეყანა.— ხალხო!!! აღარ დავფიქრდეთ რა ხდება ჩვენს თავს?
- ❖ პოლიტიკური თამაშების მოედანი ძალზე იშვიათადაა სუფთა, ამიტომ ასეთ მოედანზე მოასპარეზე, თამაშის შემდეგ, შესაძლოა, სამწუხაროდ ძალზე დაჭუჭყიანებული, ან ზოგჯერ, დასისხლიანებულიც კი აღმოჩნდეს.

*“რა მოვისწრია, რა შეგიქმნია,
 ანდა სად თქმულა, სადაურია,
 ზოგის ცხოვრება მთელი წიგნია,
 ზოგის კი მხოლოდ სათაურია”.*
/შოთა ნიშნიანიძე/

- ❖ აზრს მხოლოდ მაშინ აქვს არსებობის უფლება, თუ ის ხალხის საკუთრებად შეიძლება იქცეს.

- ❖ ცოდნის ნამცეცს რომ დაეუფლო, უცოდინრობის გორაკი უნდა გადადგა.
- ❖ გამოცდილება — ეს საკაცობრიო მცენარის ნაყოფია და რაც უფრო ღრმა ფესვებზე მდგომ მცენარეზე შეაგროვებ ნაყოფს, მით უფრო ძლიერი ხარ, მით უფრო დიდხანს არსებობა გიწერია.
- ❖ უმარტივესის ძიებას მივყავართ ურთუ ლესი ამოცანების გადაწყვეტაზე.
- ❖ მეცნიერება — ხელოვნებაა და ხელოვნება ყველაზე დიდი მეცნიერება.
- ❖ დროის მოკვლა— ადამიანის უდიდესი ცოდვა
- ❖ “უფროსობა”, ეს ავადმყოფობაა და მას სერიოზული მკურნალობა სჭირდება.
- ❖ “ნეტარ არიან” პარლამენტარები.
- ❖ დეფიციტი — ხელისუფლებაში ჭკვიანი ხალ-ხის დანაკლისი.
- ❖ დაკარგავ მეგობარს— შეიძენ მტერს!
- ❖ რაც უფრო მეტს დაყოვნდები, მით უფრო მეტს დაკარგავ.
- ❖ თუ მოქმედება საშიშია, რომ ბუმერანგით არ დაგვიბრუნდეს უკან, უმოქმედობა კიდევ უფრო საშიშია, რადგანაც ის უფრო ადრე დაგვხვდება წინ.
- ❖ კარგი,— კარგი ცხოვრებაა; ცუდი— ოცნებებით, ხოლო უარესი— მოგონებებით.
- ❖ სადაც ფულია ზომა წონის საზომი იქ ბედნიერება არ არსებობს.
- ❖ ყველაზე დიდი უნარი — გიყვარდეს ადამიანი, ყველაზე დიდი სიმდიდრე — უყვარდე ადამიანებს.
- ❖ დიდებისაკენ მიმავალ გზას შურიანობის ბილიკი აქვს გასავლელი.
- ❖ აღმართზე ჩქარა სვლისას უკან ჩამოსრიალების დიდი შანსი არსებობს.
- ❖ მედროვეებზე— სადაც მაგათია, იქ ჩემი არ არის.
- ❖ ცარიელ სათავსოებს შორის ყველაზე უვარგისი ცარიელი თავია.
- ❖ “ჭკუის დარიგება”— ყოველ შემთხვევაში საქართველოში დღემდე არ მომხდარა (არ დარიგებულა).
- ❖ სისწრაფის მიხედვით თუ მივანიჭებდით გამარჯვებას, მაშინ სიბრიყვე სიბრძნესთან შეჯიბრებაში გამარჯვებას მიაღწევდა, რადგან ის ყოველთვის წინ უსწრებს სიბრძნეს.
- ❖ დღემდე მოქმედი ქართული განათლების სისტემა ეროვნული ტრაგედია და სახელმწიფოებრივი დანაშაულია.

- ❖ შეფასების ახალი სისტემა, კუპონიზაცია განათლების სისტემაში. ამ სისტემით განათლებული ახალგაზრდები, განათლების მილიონერები.
 - ❖ უაზრობა დიდხანს ვერ ძლებს, “შენახვის კანონებს” ეწინააღმდეგება.
 - ❖ დრო არ არსებობს ცუდი და კარგი. დრო-ცხოვრებისეული გამოცდაა, რომელსაც კარგად, ან ცუდად მომზადებული ვხვდებით.
 - ❖ ხალხის ლაგამი თვით უმაღლეს ხელისუფალსაც კი დღემდე ვერ გაუჭედავს.
 - ❖ ცხოვრება ცეცხლია, აგიზგიზდება და თუ არ მიხედვ უკვალოდ ჩაქრება.
 - ❖ ადამიანის სიცოცხლე სირცხვილით სიწითლის უნარის შენარჩუნებამდე გრძელდება.
- 6
- ❖ ქვეყანა ყანაა, რომელშიც სასარგებლო კულტურაცაა და სარეველაც, რომელი გაბატონდეს ეს გუთნისდედაზეა დამოკიდებული.
 - ❖ ბრბოს მართვას ავანტიურისტი სჭირდება, საზოგადოებისას კი ბრძენი.
 - ❖ სამწუხაროდ, ხშირად ჭკვიანი კაცისათვის არ აქვს საზოგადოებას ღირსეული ადგილი.
 - ❖ ახალგაზრდების საყურადღებოდ: აწმყოს წარსული უსწრებს, ხოლო მომავალს ორივე!
 - ❖ სუსტებისა და გასაჭირში მყოფთა მიმართ დახმარება ადამიანის თვისებაა, ხოლო სუსტების შეჭმის სურვილი — მხეცების თვისება.
 - ❖ ლოთი — სასმელს ჩააბარა ყველა პრობლემები.
 - ❖ მკვდრისაგან ჩამოიწერება ადამიანური სისუსტეები, მისგან რჩება მხოლოდ კვალი, ნათელი ან ბნელი, /საბრალოა ის ვინც უკვალოდ გაქრა/.
 - ❖ სითამამესა და სიბრიყვეს შორის ის განსხვავებაა, რომ ბრიყვეში გამბედაობის ელემენტს სადავე არ გააჩნია.
 - ❖ პარადოქსია, მაგრამ ფაქტია, რომ ბრიყვი უზრუნველად ცხოვრობს, ჭკვიანი კი ცხოვრებისათვის ზრუნვაში კვდება.
 - ❖ ისტორიულად ქართველი ერის გადარჩენის საკითხი მის გენეტიკურ კოდში, სიყვარულისა და შემწყნარებლობის უნარით, არის ჩადებული. საკმარისია ამ უნარის დაკარგვა და ერიც წაიშლება პირისაგან მიწისა.
 - ❖ ქართველებს რაც სიფხიზლეში გვახსოვს იმას გაუმარჯოს! /სიმთვრალეში გაჩენილი აზრებიდან/.
 - ❖ “რა ელის კაცს სიკვდილის შემდეგ?-რასაც არ მოელის და ოცნებითაც ვერ წარმოიდგენს”
/ჰერაკლიტე/.
 - ❖ “რაოდენ ძნელია, მსახურებდე და მორჩილებდე ერთთა და იმავეთ”
/ჰერაკლიტე/.

- ❖ საბრალოა ის ფრინველები, რომელთაც პირველსავე გაფრენაზე მხესთან უნდათ წასვლა.
- ❖ პოლიტიკოსებს შორის ჭკვიანი შეიძლება იყოს ერთი, დანარჩენი ან ლამაზი, ან ჯამბაზი
- ❖ საუკუნეების მანძილზე განა შაჰის კარზე არ წყდებოდა ვინ ყოფილიყო საქართველოს მეფე? ერეკლეს მიერ ჩრდილოეთის მხარეს მიპყრობილ მზერას შევარდნაძის მიერ ჩრდილოეთიდან ამოყვანილი მზე მოჰყვა, თუმცა დასავლეთისაკენ ერთ გახედვას მისივე ტახტი შეეწირა და ახლა “დასავლეთიდან ამოსული მზით” ვთბებით.
 ღმერთო გამაგებინე, ვინ გადაუბრუნა ქართველ ერს ტვინი ისე, რომ საერთოდ დაავიწყა, მზე ბუნებაში აღმოსავლეთიდან რომ ამოდის! (რაოდენ სამწუხაროა, რომ ძველთაგანვე ჩვენში მხოლოდ მიცვალებულის “მზერაა” აღმოსავლეთით მიპყრობილი).
სამხრეთის მზე მწველია, ჩრდილოეთის ცივი, დასავლეთის ჩამავალი. მზე აღმოსავლეთიდან ამოდის ხალხო!
- ❖ დაბადებულთა და გარდაცვლილთა რიცხვი ტოლი იქნებოდა, რომ ცოცხლებში მკვდრები არ ყოფილიყო გარეული.
- ❖ “მოკვდა და გათავდა” –ეს ის სიკვდილია, რომელიც შეიძლება სხვა დროსაც განმეორდეს.
- ❖ ერის გადაგვარება მაშინ ხდება, როცა საკუთარ ტრადიციებს ივიწყებს და სხვისი ხატით ღმერთს ევედრება.
- ❖ ამ ქვეყნად ორი რამ არ ისწავლება: ისტორია და ჭკუა, რადგანაც ჭკუა ადამიანის საკუთრებაა, ხოლო ისტორია — დროის.
- ❖ სამწუხაროდ, ხშირად, “ხელის” უფლებები და შესაძლებლობები შეურაცხმყოფელია “თავის” უფლებებისა და შესაძლებლობების.
- ❖ **ჭაბუა ამირეჯიბი — აღმაშენებელი ლიტერატურაში!!!**
- ❖ **უკვდავების წამალი — გაუფრთხილდით ერთმანეთს!**
- ❖ ძნელია საკუთარი შეცდომის დანახვა; კიდევ უფრო ძნელი მისი აღიარება. ადვილია სხვისი შეცდომის დანახვა, კიდევ უფრო ადვილი — რჩევა დარიგების მიცემა.
- ❖ ვინ ვერ დამინახავს?— ვისაც გონების თვალთ სძინავს.
- ❖ ყოველთვის ვფიქრობდი, რომ დიდი აზრები დიდ საზოგადოებაში შეიძლება დაიბადოს - თქო, დღეს კი მივხვდი, რომ ძვირფასი განძი ადამიანებისაგან ძალზე შორს შეიძლება იქნას ნაპოვნი.
- ❖ თუ ძვირფასი ნივთი ნაგავშია ჩავარდნილი ეს ხომ მისი ბრალი არ არის.
- ❖ ნორმალურ ადამიანს სიკვდილის შიში კი არა სამარცხვინო სიკვდილის შიში უნდა ჰქონდეს.

❖ სიკვდილი განგების განაჩენია: ის შეიძლება იყოს როგორც უდიდესი ჯილდო, ისე უდიდესი სასჯელიც; ამ ჯილდოს მფლობელნი უკვდავნი

❖ ადამიანებისათვის რეალობაზე უფრო საინტერესო მოჩვენებაა.

❖ პლატონური სიყვარული — ბერიკაცის სიყვარული.

❖ ადამიანო! — შეჩერდი, დაფიქრდი!

❖ გამოცანა: გვგონია ვაგროვებთ, სინამ დვილეში ვკარგავთ (წლები)

❖ ადამიანისათვის საქციელია მისი პასპორტი.

❖ ადამიანის მიერ შენახული სიმდიდრიდან, ყველაზე მეტად, ბავშვური გულუბრყვილობა გამოდგება.

❖ არაფერი არ უნდა გაგიკვირდეს კაცს, ეს წუთისოფელი აღმა-დაღმა სიარულია.

❖ შევარდნადის რეჟიმმა სახელისუფლებო ელიტას დამწიფების ეტაპი გამოატოვებინა და პირდაპირ ლპობის სტადიაზე გადაიყვანა.

❖ ადამიანებს გაჭირვებად თავისი სულმდა ბლობა ჰყოფნის.

❖ ბერბიჭაშვილობა საქართველოს სამწუხარო რეალობაა!

❖ ამ დროებაში ისეთი ადამიანებიც არსებობს, რომლებიც გაქცევიტა და მოღალატეობით იწონებს თავს. უბედურებას სწორედ ასეთი ადამიანების სიმრავლე წარმოადგენს.

❖ ცუდია რომ არაფერი დაგიკარგავს და ეძებ, კიდევ უფრო ცუდი — ნაპოვნის იმედზე თუ ხარ. კარგია თუკი თესავ, კიდევ უკეთესი თუ — შენს მოწეულს იმკი.

❖ თუნდაც ერთი მარცვლისთვისაც ღირს შრომა, ის ხომ მომავლის იმედია.

❖ “შრომა თავიდან გვაშორებს სამ ბოროტებას: მოწყენას, გარყვნილებასა და სიღარიბეს” (ვოლტერი).

❖ აზრი— ათასწლეულის შემდეგ ადამიანებთან შეხვედრის საშუალება.

არიან მარად, ამ სასჯელ მისჯილი — სიცოცხლეშიაც მკვდარია.

❖ ადამიანი თუ არ მოკვდა ისე ჩვენ მისთვის არა გვცალია.

❖ ცუდ ფუნდამენტზე დადგმული სასახლე დაინგრევა და აუცილებლად მსხვერპლს გამოიწვევს.

❖ დედის ანთებული სანთლების შუქზე ჩვენი კაცობა ბრწყინავს.

❖ მხოლოდ რუსთაველმა შეძლო სიყვა რულისთვის ძეგლი დაედგა.

- ❖ სიყვარული არის სინათლე, -სიძულვილი კი სიბნელე.
 - ❖ ეკონომია შეიძლება ყველაფრის, — გარდა სიყვარულისა.
 - ❖ ერთადერთი, რაც ბუნებაში არ იხარჯება, სიყვარულია. 10
 - ❖ მხოლოდ რწმენას შეუძლია, ადამიანს გონების თვალი აუხილოს.
 - ❖ “ქუდზე კაცი” — კაცისათვის ცუდი საზომი ერთეული.
 - ❖ ყველა საქმე მნიშვნელოვანია, რომელიც ხელოვნების უმაღლეს მწვერვალზეა აყვანილი.
 - ❖ თუ მატერია, სივრცე და დრო განუყოფელია — აზრი შესაძლოა სივრცის მოცემულ წერტილში ჩამორჩებოდეს დროს, ან კიდევ წინაც უსწრებდეს მას. — წინმსწრები აზრი მომავლისაა, ჩამორჩენილი წარმავლის.
 - ❖ გმირი არ ბერდება.
 - ❖ გმირი და მეცნიერი კაცობრიობის საკუთრებაა.
 - ❖ სიცოცხლისათვის თავგანწირვა რომ არ დაგჭირდეს, ბრძენი უნდა იყო.
 - ❖ ადამიანი სულ მუდამ მოზარდი ვერ იქნება, დამწიფების საფეხურიც უნდა გაიაროს, მაგრამ ყოველნაირად უნდა ეცადოს, რომ ღვინის სტადიას თავი დააღწიოს.
 - ❖ აზრი — ჭკვიანი კაცის სიმდიდრე.
 - ❖ აზრი — საგზალი სიბრძნის გზაზე.
 - ❖ მხოლოდ აზრთან მიმართებაში ჩერდება დრო.
 - ❖ მხოლოდ აზრს შეუძლია (დროებით მაინც) დაამარცხოს დრო.
 - ❖ წუთისოფელი წარმავალია, აზრი კი უკვდავი.
 - ❖ კაცობრიობა –აზრის და უაზრობის ჭიდილია.
 - ❖ უმწიფრობა ხილს შეიძლება ეპატიოს,— აზრს არა.
 - ❖ ბუნების კანონების ძიებამ, აზრების “ბალთან” მიმიყვანა.
 - ❖ თუ ბაღში ოფლი არ დაგიღვრია, იქედან ცარიელი კალათით გამოხვალ.
- ვერ გამოგია, ჩემს ცხოვრებაში გაზაფხული მაქვს თუ შემოდგომა (ვთესავ თუ ვიმკი), თუმცა ის ვიცი, ვინც ჩემს “ბაღში” გაივლის, წლის ნებისმიერ დროს იპოვნის მისთვის სასურველ გემრიელ ნაყოფს.
- ❖ რა არ მომწონს? — სასურველს, შესაძლებელს და რეალიზებულს შორის განსხვავება.
 - ❖ რისი მეშინია? — გულგრილობის, პასუხის მგებლობის გრძნობის დაკარგვის და მომავლის იმედებში ბზარების გაჩენისა.

- ❖ ჩემი თაობის ოცნებათა ფურცლები ქარმა გააბნია და გაფანტა.
- ❖ ხავსის სილამაზეს მის ქვეშ დამალული ჭაობი და სიდამპლე აუფერულებს.
- ❖ ვაი ექიმისათვის უბედურება ეპიდემია კი არა, — ჯანმრთელობაა.
- ❖ ადამიანისათვის სამართლიანობა მთავრ დება იქ, სადაც მისი ინტერესები იწყება.
- ❖